

Došanās pie ārsta
Vizit do līkara

Jums jāiet pie ģimenes ārsta.	Вам потрібно йти до сімейного лікаря.
Reģistrācija pie stomatologa // zobārsta ir otrajā stāvā.	Реєстрація до стоматолога // зубного лікаря – на другому поверсі.
Kurā kabinetā pieņem ģimenes ārst/s, - e...?	В якому кабінеті приймає сімейний лікар / сімейна лікарка...?
Es jūs nosūtīšu pie speciālista.	Я направляю вас до спеціаліста.
Jums vajag tūlīt izsaukt ārstu.	Вам потрібно негайно викликати лікаря.
Man vajag ārstu.	Мені потрібно лікаря.
Lūdzu, izsauciet ātro palīdzību!	Будь ласка, викличте швидку допомогу!
Vai jūs esat apdrošināts?//Vai jums ir veselības apdrošināšana?	Чи ви застраховані? //Чи маєте медичну страховку?
Vai jums ir veselības apdrošināšanas polise?	Чи маєте медичний страховий поліс?

Ārsta jautājumi un norādījumi
Запитання та вказівки лікаря

Kas jums sāp? Kur jums sāp?	Що у вас болить? Де у вас болить?
Kas jūsu bērnam sāp?	Що болить у вашої дитини?
Kā jūs jūtaties?	Як ви почуваетесь?
Elpojiet dziļi!	Дихайте глибоко!
Izmēriet temperatūru!	Поміряйте температуру!
Izmērīsim asinsspiedienu.	Помір'яймо артеріальний тиск.

Es jums izrakstīšu zāļu recepti.	Я выпишу вам рецепт на ліки.
Kurā grūtniecības mēnesī jūs esat?	На якому місяці вагітності ви є?
Vai jums ir kādas hroniskās slimības alerģija?	Чи ви маєте якісь хронічні хвороби алергію?
Jums vajadzēs brilles lasīšanai tālumam.	Вам потрібні окуляри для читання щоби бачити далеко.
Ko jūs redzat?	Що ви бачите?
Kāda ir jūsu redze?	Який у вас зір?
Vai jums ir brilles?	Чи ви маєте окуляри?
Es jums salabošu šo zobu.	Я вам полікую цей зуб.
Šo zobu vajadzēs izraut.	Цей зуб потрібно буде вирвати.
Jums ir laužta roka.	У вас перелом руки.
Slimības, pacienta sūdzības <i>Хвороби, скарги пацієнта</i>	
Manam bērnam sāp...	У моєї дитини болить...
Man sāp...	У мене болить...
Es nejūtos labi.	Я недобре почуваюся.
Man ir ļoti auksti.	Мені дуже зимно.
Man ir caureja.	У мене понос.
Man ir klepus.	У мене кашель.
Man reibst galva.	У мене крутиться голова.
Es esmu diabētiķ/is, -e.	Я діабетик / діабетичка.
Man ir astma.	У мене астма.
Man ir paaugstināts asinsspiediens.	У мене підвищений артеріальний тиск.

Man iekoda kāds kukainis.	Мене вкусила якась комаха.
Man iekoda ērce.	Мене вкусив кліщ.
Man iekoda čūska.	Мене вкусила змія.
Man iekoda suns.	Мене вкусив собака.
Es labi redzu tālumā, bet slikti – tuvumā.	Я добре бачу далеко, але зле – близько.
Es slikti redzu tālumā.	Я погано бачу далеко.
Man sāp zobs.	У мене болить зуб.
Es nokritu.	Я впав (впала).
Aptieka un zāles <i>Аптека та ліки</i>	
Kur ir tuvākā aptieka?	Де є найближча аптека?
Tuvākā aptieka ir...	Найближча аптека є...
Vai jums ir kādas zāles pret galvassāpēm?	Чи ви маєте якісь ліки проти головного болю?
Lūdzu, tās ir zāles pret sāpēm pret paaugstinātu temperatūru pret saaukstēšanos.	Прошу, це ліки проти болю проти підвищеної температури проти застуди.
Šīs zāles ir bez receptēm.	Ні ці ліки рецепту не потрібно.
Šīs zāles var nopirkt tikai ar ārsta recepti. // Šīs zāles nevar nopirkt bez ārsta receptes.	Ці ліки можна придбати лише з рецептом від лікаря // Ці ліки не можна придбати без рецепту лікаря.
Vai jums ir alerģija pret kādām zālēm?	Чи ви маєте алергію на якісь ліки?

Man ir alerģija no ...	У мене алергія на...
Kā lietot šīs zāles? // Kādās devās jālieto šīs zāles?	Як користуватися цими ліками? // У яких дозах вживати ці ліки?
Šīs zāles jādzē vienu divas trīs reizes dienā pa vienai divām tabletēm.	Ці ліки потрібно пити один два три рази на день по одній дві таблетки.
Šo pulveri izšķīdiniet ūdenī.	Цей порошок розчиніть у воді.
Cilvēka izskats un svārs <i>Зовнішній вигляд та вага людини</i>	
Cik gar/š, -a jūs esat?	Якого ви зросту? <i>(garš (-про чоловіка), gara (-про жінку))</i>
Es esmu 1 metru 82 cm (vienu metru astoņdesmit divus centimetrus) garš.	Мій зріст – 1 метр 82 см (один метр вісімдесят дві сантиметри).
Cik jūs sverat?	Скільки ви важите?
Es sveru 60 (sešdesmit) kilogramu.	Я вашу шістдесят кілограмів.
Kādā krāsā ir jūsu acis?	Якого кольору ваші очі?
Manas acis ir brūnas.	Мої очі брунатні.
Jūsu sievai ir skaisti, blondi mati.	Ваша дружина має дуже гарне біле волосся.
Manai meitai ir tumši, gandrīz melni mati.	Моя донька має темне, майже чорне волосся.
Man ir gari, taisni mati.	У мене довге, пряме волосся.
Vārdi un vārdu savienojumi <i>Слова та словосполучення</i>	
a/cs, -cs, -cis, -cu s.	око, ока, очі, очей <i>жін.</i>

<p>acis ir zilas <i>dsk. īp. v.</i></p> <p> zaļas <i>dsk. īp. v.</i></p> <p> brūnas <i>dsk. īp. v.</i></p> <p> pelēkas [pælə:kas] <i>dsk. īp. v.</i></p> <p> melnas [mælnas] <i>dsk. īp. v.</i></p>	<p>очі блакитні <i>множ. прикм.</i></p> <p>зелені <i>множ. прикм.</i></p> <p>брунатні <i>множ. прикм.</i></p> <p>сірі <i>множ. прикм.</i></p> <p>чорні <i>множ. прикм.</i></p>
<p>acu ārsts <i>vk. v.//okulis/ts [ɔkulis̩ts] v.; -te, -tu s.</i></p>	<p>очний лікар <i>одн. чол.//окуліст чол.; окулістка, окулісток жін.</i></p>
<p>aknas <i>dsk. s.</i></p>	<p>печінка <i>множ. жін.</i></p>
<p>alergija <i>s.</i></p>	<p>алергія <i>жін.</i></p>
<p>veselības apdrošināšana [apdruoʃina:ʃana] <i>vk. s.</i></p>	<p>страхування здоров'я <i>одн. жін.</i></p>
<p>asi/ns, -ns, -nis -ņu <i>s.</i></p>	<p>кров, крові, кров, крові <i>жін.</i></p> <p>(<i>прим. перекладача: у лат. мові asinis вживається множині: кров = asinis</i>)</p>
<p>au/ss, -ss, -sis, -su <i>s.</i></p>	<p>вухо, вуха (<i>род. відм.</i>), вуха (<i>мн.</i>), вух (<i>род. відм. мн.</i>) <i>жін.</i></p>
<p>āda <i>s.</i></p>	<p>шкіра <i>жін.</i></p>
<p>ārstē/t, -ju, --, --; -ja, -s</p>	<p>лікувати, лікую, лікуєш, лікує; лікував, лікуватиме</p>
<p>ārstē/ties, -jos [uos], -jies, -jas; -jās, -sies</p>	<p>лікуватися, лікуюся, лікуєшся, лікується; лікувався, лікуватиметься</p>
<p>ārst/s <i>v.;</i> -e, -tu <i>s</i></p>	<p>лікар <i>чол.</i>; лікарка, лікарок <i>жін.</i></p>
<p>ātrās palīdzības mašīna <i>vk. s.</i></p>	<p>автівка швидкої допомоги <i>одн. жін.</i></p>

bārda <i>s.</i>	борода <i>жін.</i>
bērnu [bæ:rnu] ārsts <i>vk. v.</i> //pediatrs <i>v.</i> ; -e, -ru <i>s.</i>	дитячий лікар <i>одн.</i> //педіатр <i>чол.</i> ; педіатрка, педіатрок <i>жін.</i>
c/elties, ceļos, celies, ceļas; cēlās, celsies	вставати, встаю, встаєш, встає; вставав, вставатиме
deguns [dæguns] <i>v.</i>	ніс <i>чол.</i>
diagno/ze [diagnɔ:ze], -žu <i>s.</i>	діагноз, діагнозів <i>жін.</i>
dzemdības <i>dsk. s.</i>	пологи <i>множ. жін.</i>
elpo/t [ælpuot], -ju, --, --; -ja, -s	дихати, дихаю, дихаєш, дихає; дихав, дихатиме
galva <i>s.</i>	голова <i>жін.</i>
galvassāpes <i>dsk. s.</i>	головний біль <i>множ. жін.</i>
garš <i>īp. v.</i> //gara auguma <i>vk. v. Ģ.</i>	високий <i>прикм.</i> //високого зросту <i>одн. чол. род. відм.</i>
gripa <i>s.</i>	грип <i>жін.</i>
grūtniece, -ču <i>s.</i>	вагітна, вагітних <i>жін.</i>
grūtniecība <i>s.</i>	вагітність, <i>жін.</i>
ģimenes ārsts <i>vk. v.</i>	сімейний лікар <i>одн. чол.</i>
iesnas <i>dsk. s.</i>	нежить <i>множ. жін.</i>
infekcija <i>s.</i>	інфекція <i>жін.</i>
izsau/kt, -cu, -c, -c; -ca, -ks	викликати, викликаю, викликаєш, викликає; викликав, викличе
j/ust, jūtu, jūti, jūt; juta, jutīs	відчувати, відчуваю, відчуваєш, відчуває; відчував, відчуватиме
kabinets <i>v.</i> : ārsta kabinets <i>vk. v.</i>	кабінет <i>чол.</i> : кабінет лікаря <i>одн. чол.</i>
kakls <i>v.</i>	горло, шия <i>чол.</i>

kāja s.	нога <i>жін.</i>
klepus [klæpus], -us <i>vsk. v.</i>	кашель, кашля <i>одн. чол.</i>
korpuļents [kɔrpulents]//resns <i>īp. v.</i>	грубий // товстий <i>прикм.</i>
krū/tis, -šu <i>dsk. s.</i>	груди, грудей <i>множ. жін.</i>
ķirurgs <i>v.;</i> -ģe, -ģu <i>s.</i>	хірург <i>чол.;</i> хірургка, хірургок <i>жін.</i>
mati <i>dsk. v.</i> taisni <i>dsk. īp. v.</i> cirtaini <i>dsk. īp. v.</i> īsi <i>dsk. īp. v.</i> gari <i>dsk. īp. v.</i> vidēja garuma <i>vk. v. Ģ.</i> gaiši//blondi [blɔndi] <i>dsk. īp. v.</i> tumsi <i>dsk. īp. v.</i> rudi <i>dsk. īp. v.</i> sirmi <i>dsk. īp. v.</i>	волосся <i>множ. чол.</i> пряме <i>множ. прикм.</i> кучеряве <i>множ. прикм.</i> коротке <i>множ. прикм.</i> довге <i>множ. прикм.</i> середньої довжини <i>одн. чол. род. відм.</i> світле <i>множ. прикм.</i> темне <i>множ. прикм.</i> руде <i>множ. прикм.</i> сиве <i>множ. прикм.</i>
mazs <i>īp. v.</i> //maza auguma <i>vk. v. Ģ.</i>	малий, маленький <i>прикм.</i> //малого зросту <i>одн. чол. род. відм.</i>
medmāsa s.	медсестра <i>жін.</i>
mēle s.	язик <i>жін.</i>
mugura s.	спина <i>жін.</i>
mute s.	рот <i>жін.</i>
nelabums <i>v.</i> vemšana s.	зле відчуття <i>чол.</i> блювання <i>жін.</i>
nieres -ru <i>dsk. s.</i>	нирки, нирок <i>множ. жін.</i>
nodaļa [nuodaļa] s.: ķirurgģijas kardioloģģijas [kardioloģģijas] dzemdģbu nodaļa [nuodaļa] <i>vk. s.</i>	відділення <i>жін.:</i> хірургģчне кардіолоģчне пологове відділення <i>одн. жін.</i>

operāciju [ɔpera:tsiju] zāle <i>vk. s.</i>	операційна зала <i>одн. жін.</i>
operē/t [ɔpere:t], -ju, --, --; -ja, -s	оперувати, оперую, оперуєш, оперує; оперувала, оперуватиме
palāta <i>s.</i>	палата <i>жін.</i>
pēda [pæ:da] <i>s.</i>	стопа <i>жін.</i>
piere <i>s.</i>	чоло <i>жін.</i>
piliens <i>v.</i>	крапля <i>чол.</i>
pirksts <i>v.</i>	палець <i>чол.</i>
plauksta <i>s.</i>	долонь <i>жін.</i>
plākste/ris, -ra, -ri <i>v.</i>	пластир, пластеру, пластери <i>чол.</i>
poliklīnika [pɔlikli:nika] <i>s.</i>	поліклініка <i>жін.</i>
pulve/ris, -ra, -ri <i>v.</i>	порошок, порошку, порошки <i>чол.</i>
recep/te, -šu <i>s.</i>	рецепт, рецептів <i>жін.</i>
reģistrē/ties, -jos [uɔs], -jies, -jas; -jās, -sies	реєструватися, реєструюся, реєструєшся, реєструється; реєструвався, реєструватимешся
roka [ruoka] <i>s.</i>	рука <i>жін.</i>
saaukstēšanās <i>atgriez. s.</i>	застигання <i>зворотн. жін.</i>
marles saite <i>vk. s.</i>	бинт <i>одн. жін.</i>
salauzt kāju <i>vk. s. A.</i> salauzt roku [ruoku] <i>vk. s. A.</i>	ламати ногу <i>одн. жін.</i> <i>знах. відм.</i> ламати руку <i>одн. жін. знах. відм.</i>
saulesdūriens <i>v.</i>	сонячний удар <i>чол.</i>
sā/pes, -pju <i>disk. s.</i>	біль, болю <i>множ. жін.</i>
sāp/ēt, sāp; -ēja, -ēs; <i>ar izjutēju D. – man, tev, viņam, viņai, viņiem, viņām, mums, jums sāp</i>	боліти, болить; боліло, болітиме: з тим, хто відчуває у давальному відмінку: у мене, тебе,

	<i>нього, неї, них, них (про жінок), нас, вас</i> болить
sir/ds, -ds, -dis, -žu s.	серце, серця, серця, сердець <i>жін.</i>
sirdslēk/me, -mju s.	серцевий напад, серцевих нападів <i>жін.</i>
slaidis <i>īp. v.</i> //tievs <i>īp. v.</i>	стрункий <i>прикм.</i> //худий <i>прикм.</i>
slimība s.	хвороба <i>жін.</i>
slimnīca s.	лікарня <i>жін.</i>
table/te, -šu s.	таблетка, таблеток <i>жін.</i>
trauma s.	травма <i>жін.</i>
ūsas <i>dsk. s.</i>	вуса <i>множ. жін.</i>
veselības centrs <i>vk. v.</i>	медичний центр (центр здоров'я) <i>одн. чол.</i>
vēders [væ:dærs] <i>v.</i>	живіт <i>чол.</i>
vēdersā/pes [væ:dærsa:pes], -pju <i>dsk. s.</i>	біль у животі, болю у животі <i>множ. жін.</i>
vitamīni <i>dsk. v.</i>	вітаміни <i>множ. чол.</i>
zā/les, -ļu <i>dsk. s.</i>	ліки, ліків <i>множ. жін.</i>
ziede, -žu s.	мазь, мазей <i>жін.</i>
zobārs/ts [zuoba:rsts] <i>v.</i> ; -te, -tu, <i>s.</i> //stomatolo/gs [stomatolo:ks] <i>v.</i> ; -ģe, -gu <i>s.</i>	зубний лікар <i>чол.</i> , зубна лікарка, зубних лікарок <i>жін.</i> //стоматолог <i>чол.</i> ; стоматологиня, стоматологинь <i>жін.</i>
zobs [zuops] <i>v.</i>	зуб <i>чол.</i>
žok/lis [zuoklis] -ļa, -ļi <i>v.</i>	щелепа, щелепи (род. відм. одн.), щелепи (множ.) <i>чол.</i>